

Apunts

N1 · B1 · Unitat 4

“A quina hora passa el tren?”

parla · CAT

Índex

Presentació	1
Preguntar i dir l'hora	2
Preguntar i dir el dia	6
Demandar i donar horaris	7
Informar-se sobre com es va a un lloc amb transport públic	12

Presentació

Objectius

Trobaràs a continuació uns apunts dels continguts treballats en aquesta unitat, el domini dels quals et permetrà d'assolir els objectius següents:

- Preguntar i dir l'hora.
 - Preguntar i dir el dia.
 - Demanar i donar horaris.
 - Informar-se sobre com es va a un lloc amb transport públic.
-

1. Preguntar i dir l'hora

Continguts

Per assolir aquest objectiu necessites saber:

- les estructures per preguntar i dir l'hora,
 - els interrogatius *quin, quina*,
 - l'ús de *que* en la formulació de preguntes,
 - el present d'indicatiu del verb *ser*,
 - el present d'indicatiu del verb *tenir*,
 - l'article determinat,
 - les hores,
 - la contracció de la preposició *de* amb l'article determinat.
-

Estructures per preguntar i dir l'hora

Per contestar també fem servir el verb *ser*.

- **És** la una.
- **Són** les dotze.
- **Són** les quatre (en punt).

Fixa't que, quan diem *la una*, no apostrofem l'article definit femení que precedeix l'hora. Fixa't, també, que l'expressió *en punt* és opcional i serveix per donar més èmfasi al fet que es tracta d'una hora exacta.

1. Preguntar i dir l'hora

Interrogatius *quin*, *quina*

Fixa't que, per preguntar per una cosa dins un conjunt, fem servir l'interrogatiu *quin* / *quina* / *quins* / *quines*, que concorda amb el nom que segueix:

quin	+	nom masculí singular	+	verb?
quina		nom femení singular		

- **Quin** dia és?
- **Quina** hora és?

Ús de *que* en la formulació de preguntes

Les preguntes de resposta tancada (que responem amb *sí* o *no*) poden anar introduïdes, opcionalment, per *que*.

- Tens hora?
- Sí, són tres quarts de vuit.
- Que tens hora?
- No, ho sento.

Present d'indicatiu del verb *ser*

jo	sóc
tu	ets
ell / ella / vostè	és
nosaltres	som
vosaltres	sou
ells / elles / vostès	són

Present d'indicatiu del verb *tenir*

jo	tinc
tu	tens
ell / ella / vostè	té
nosaltres	tenim
vosaltres	teniu
ells / elles / vostès	tenen

1. Preguntar i dir l'hora

Article determinat

Només utilitzem l'article determinat quan diem les hores en punt.

- És **la** una (en punt). (= 13.00)
- Són **les** dues. (= 14.00)
- És **Ø** un quart de **Ø** dues. (= 13.15)
- Són **Ø** dos quarts de **Ø** dues. (= 13.30)
- Són **Ø** tres quarts de **Ø** dues. (= 13.45)

Contracció de la preposició *de* amb l'article determinat

La preposició *de* i l'article masculí *el*/es contrauen en la forma *del*.

de	+	el	=	del
de	+	la	=	de la

- Són les onze **del** matí.
- Són les cinc **de la** tarda.
- Són les nou **del** vespre.

1. Preguntar i dir l'hora

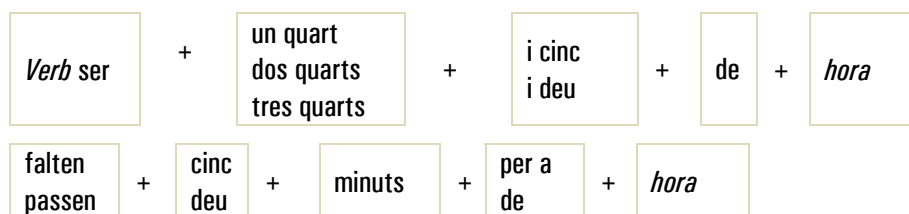
Les hores

Per expressar les hores en català cal tenir en compte que una hora té quatre quarts i que la referència de l'hora sol ser el futur (la pròxima hora) i no el passat (l'hora passada).

- la una (= 13.00)
- un quart de dues (= 13.15)
- dos quarts de dues (= 13.30)
- tres quarts de dues (= 13.45)
- les dues (= 14.00)
- un quart de tres (= 14.15)
- dos quarts de tres (= 14.30)
- tres quarts de tres (= 14.45)

Les hores catalanes es basen en el rellotge de busques o d'agulles i l'hora no és precisa al 100%, és a dir, que hi ha tres minuts que poden oscil·lar. Si és la 1:02 diem igualment que és la 1:00.

Quan les hores i els quarts no són en punt, utilitzem els minuts (en franges de 5 i 10) per precisar més l'hora. Els quatre quarts segueixen sent el punt de referència; per tant, quan passen diem l'hora *i cinc* o l'hora *i deu* i quan falten diem *falten cinc minuts* per a l'hora o *falten deu* minuts per a l'hora. Tal com pots veure a l'esquema següent:

- Són dos quarts i cinc de vuit.
- Falten cinc minuts per a les tres.
- Passen deu minuts de les quatre.

2. Preguntar i dir el dia

Continguts

Per assolir aquest objectiu necessites saber:

- les estructures per demanar i dir el dia,
- els interrogatius *quin, quina*,
- vocabulari.

Estructures per demanar i dir el dia

Per preguntar i dir els dies de la setmana utilitzem aquesta estructura, similar a la de les hores.

- Quin dia és (avui)?
- Avui és dijous.

Interrogatius *quin, quina*

Quin és un adjectiu interrogatiu que concorda amb el nom que hi ha a continuació:

quin	+	<i>nom masculí singular</i>	+	<i>verb?</i>
quina		<i>nom femení singular</i>		

- Quin dia és?
- Quina hora és?

Vocabulari

Els dies de la setmana:

dilluns; dimarts; dimecres; dijous; divendres; dissabte; diumenge.

Les parts del dia:

la matinada; el matí; el migdia; la tarda; el vespre; la nit.

3. Demanar i donar horaris

Continguts

Per assolir aquest objectiu necessites saber:

- les estructures per demanar i donar horaris d'establiments,
- els interrogatius *quin, quina, quins, quines*,
- el present d'indicatiu dels verbs *obrir, tancar i fer*,
- el present d'indicatiu dels verbs *començar i acabar*,
- les estructures per demanar els horaris de transport,
- el present d'indicatiu dels verbs *arribar, sortir i passar*,
- vocabulari.

Estructures per demanar i donar horaris d'establiments

Per demanar l'horari d'un establiment o d'un servei diem:

- Quin horari fan?

Per demanar l'hora d'obertura d'un establiment diem:

- A quina hora obren?
- A quina hora obre el Museu Dalí?

Per demanar l'hora de tancament d'un establiment diem:

- A quina hora **tanquen**?
- Quin dia **tanquen** els museus?
- A quina hora **tanca** el Museu Picasso?

Per indicar la franja horària d'un establiment, fem servir aquestes estructures:

obren / tanquen + des (de) ... (fins) a...

- **Obren des de** les nou del matí **fins a** tres quarts de vuit del vespre.
- **Obren de** dimarts **a** dissabte.

verbs ser / estar + obert / oberta / oberts / obertes + des (de) ... (fins) a...

verbs ser / estar + tancat / tancada / tancats / tancades + des (de) ... (fins) a...

- El Museu Dalí **és obert des de** les nou del matí **fins a** les vuit del vespre.
- Els supermercats **són oberts fins a** les vuit del vespre.
- El dilluns els museus **estan tancats**.

Podem indicar l'horari d'obertura i tancament d'un establiment d'aquestes maneres. Observa que fem servir la preposició *a* per dir l'hora d'obrir o de tancar.

- El museu **obre a** les deu del matí i **tanca a** les vuit del vespre.
- De dilluns a divendres **obren a** les nou del matí.
- Els museus **tanquen** el dilluns.

3. Demanar i donar horaris

Interrogatius *quin, quina, quins, quines*

	masculí	femení
singular	quin (+ <i>nom masculí singular</i>)	quina (+ <i>nom femení singular</i>)
plural	quins (+ <i>nom masculí plural</i>)	quines (+ <i>nom femení plural</i>)

- **Quin** dia és avui?
- A **quina** hora és?
- **Quins** dies obren?
- A **quines** hores hi ha visites guiades?

Present d'indicatiu dels verbs *obrir, tancar i fer*

	obrir	tancar	fer
jo	obro	tanco	faig
tu	obres	tanques	fas
ell / ella / vostè	obre	tanca	fa
nosaltres	obrim	tanquem	fem
vosaltres	obriu	tanqueu	feu
ells / elles / vostès	obren	tanquen	fan

Present d'indicatiu dels verbs *començar i acabar*

Per demanar l'hora d'inici i finalització d'un espectacle (cinema, teatre, etc.) hem d'aprendre a utilitzar el present d'indicatiu dels verbs *començar* i *arribar*. Fixa't que les hores van amb la preposició *a*.

	començar	acabar
jo	començo	acabo
tu	comences	acabes
ell / ella / vostè	comença	acaba
nosaltres	comencem	acabem
vosaltres	comenceu	acabeu
ells / elles / vostès	comencen	acaben

- La pel·lícula **comença** a les 20:00 h.
- El teatre **acaba** a les 23:30 h.

3. Demanar i donar horaris

Estructures per demanar horaris de transport

Per demanar i dir l'horari de sortida d'un mitjà de transport, fem servir el present d'indicatiu del verb *sortir*:

	sortir
jo	surto
tu	surts
ell / ella / vostè	surt
nosaltres	sortim
vosaltres	sortiu
ells / elles / vostès	surten

horari del tren Balaguer-Lleida	
Balaguer	08.00
Térmens	08.10
Vilanova de la Barca	08.16
Alcoletge	08.22
Lleida-Pirineus	08.30

—A quina hora **surt** el tren a Lleida?

—(El tren **surt**) a les vuit del matí.

Per demanar i dir l'horari d'arribada d'un mitjà de transport, fem servir el verb *arribar*:

	arribar
jo	arribo
tu	arribes
ell / ella / vostè	arriba
nosaltres	arribem
vosaltres	arribeu
ells / elles / vostès	arriben

horari del tren Balaguer-Lleida	
Balaguer	08.00
Térmens	08.10
Vilanova de la Barca	08.16
Alcoletge	08.22
Lleida-Pirineus	08.30

3. Demanar i donar horaris

Estructures per demanar horaris de transport

- A quina hora **arriba** el tren a Lleida?
- (El tren **arriba**) a dos quarts de nou del matí.

Per dir el lloc o els llocs que recorre un mitjà de transport, fem servir el verb *passar* i la preposició *per*:

	passar
jo	passo
tu	passes
ell / ella / vostè	passa
nosaltres	passem
vosaltres	passeu
ells / elles / vostès	passen

horari del tren Balaguer-Lleida	
Balaguer	08.00
Térmens	08.10
Vilanova de la Barca	08.16
Alcoletge	08.22
Lleida-Pirineus	08.30

- El tren de Balaguer a Lleida **passa per** Térmens, Vilanova de la Barca i Alcoletge.

Fixa't que per indicar la destinació fem servir la preposició *a*, mentre que indiquem la procedència amb la preposició *de*. Observa que també fem servir la preposició *a* per indicar el temps en què passa una cosa, en aquest cas, la sortida o l'arribada d'un mitjà de transport.

- El tren **a** Lleida surt **a** les vuit del matí.
- El tren arriba **a** Lleida **a** dos quarts de nou del matí.
- El tren surt **de** Balaguer **a** les vuit del matí.

Per demanar la freqüència d'un servei de transport, fem servir:

cada quan + *verb*

- **Cada quan** passa (per aquí) el tren a Lleida?
- **Cada quan** surt un autocar a Lleida?

3. Demanar i donar horaris

Estructures per demanar horaris de transport

Responem també amb:

cada + *quantitat de temps*

· cada dia / cada hora / cada mitja hora / cada quinze minuts

Per indicar el punt de partida d'un horari, diem:

a partir de + *marcador temporal*

· Surten autocars **a partir de** les 10 del matí. (= No surten autocars abans de les 10 del matí.)

Per dir que una cosa passarà (en aquest cas, la sortida o l'arribada d'un mitjà de transport) una quantitat de temps concreta després del moment en què parlem, fem servir:

d'aquí a + *quantitat de temps*

· L'autocar surt **d'aquí a** deu minuts. (= Són les 16:50. L'autocar surt a les 17:00.)

Present d'indicatiu dels verbs *arribar*, *sortir* i *passar*

	arribar	sortir	passar
jo	arribo	surto	passo
tu	arribes	surts	passes
ell / ella / vostè	arriba	surt	passa
nosaltres	arribem	sortim	passem
vosaltres	arribeu	sortiu	passeeu
ells / elles / vostès	arriben	surten	passen

Vocabulari

Àpats:

l'esmorzar (*m.*); el dinar; el berenar; el sopar.

Establiments públics:

el museu; el restaurant; el cinema.

Transports:

el metro; la bicicleta; l'autocar (*m.*).

4. Informar-se sobre com es va a un lloc amb transport públic

Continguts

Per assolir aquest objectiu necessites saber:

- les estructures personals per demanar i respondre la manera d'anar a algun lloc en transport públic,
- les estructures impersonals per demanar i respondre la manera d'anar a algun lloc en transport públic,
- el present d'indicatiu del verb *anar*,
- el present d'indicatiu del verb *poder*,
- els interrogatius *com* i *amb què*,
- el pronom locatiu *hi*,
- les preposicions *amb*, *en* i l'expressió *a peu*,
- vocabulari.

Estructures personals per demanar i respondre la manera d'anar a algun lloc en transport públic

Utilitzem aquestes estructures per preguntar la manera d'anar a un lloc amb transport públic:

com / amb què + verb poder conjugat + verb anar en infinitiu + a + lloc?

com / amb què + pronom hi + verb poder conjugat + verb anar en infinitiu?

I aquestes estructures per respondre:

verb poder conjugat + verb anar en infinitiu + a + lloc + en / amb
+ mitjà de transport

pronom hi + verb poder conjugat + verb anar en infinitiu + en / amb
+ mitjà de transport

—Com puc anar a Tarragona? / Com hi puc anar?

—Pots anar a Tarragona en tren. / Hi pots anar en tren.

—Amb què podem anar a Montserrat? / Amb què hi podem anar?

—Podeu anar a Montserrat amb ferrocarril. / Hi podeu anar amb ferrocarril.

4. Informar-se sobre com es va a un lloc amb transport públic

Estructures impersonals per demanar i respondre la manera d'anar a algun lloc en transport públic

Les expressions per informar-se sobre com anar a un lloc públic es poden fer de manera impersonal, és a dir, sense determinar qui és el subjecte de l'acció. I això ho podem fer amb el pronom *es* davant del verb, sempre expressat en 3a persona del singular, o davant del pronom de lloc *hi*.

pronom es + *verb anar* → *es va*

pronom es + *pronom hi* + *verb anar* → *s'hi va*

- Com **es va** a València?
- **S'hi va** en tren.

pronom es + *verb poder* + *verb anar* → *es pot anar*

pronom es + *pronom hi* + *verb poder* + *verb anar* → *s'hi pot anar*

- Com **es pot anar** a València?
- **S'hi pot anar** en tren.

Observa que quan el pronom *es* va davant del pronom *hi* es converteix en *s'*.

Present d'indicatiu del verb *anar*

jo	vaig
tu	vas
ell / ella / vostè	va
nosaltres	anem
vosaltres	aneu
ells / elles / vostès	van

4. Informar-se sobre com es va a un lloc amb transport públic

Present d'indicatiu del verb *poder*

Utilitzem el verb *poder* amb les formes del present d'indicatiu i l'infinitiu del verb *anar* per introduir un matís de possibilitat.

jo	puc
tu	pots
ell / ella / vostè	pot
nosaltres	podem
vosaltres	podeu
ells / elles / vostès	podem

4. Informar-se sobre com es va a un lloc amb transport públic

Interrogatius *com* i *amb què*

Utilitzem els interrogatius *com* i *amb què* per demanar el tipus de mitjà de transport per anar a un lloc.

- **Com** puc anar a Girona?
- **Amb què** es va a Saragossa?

Pronom locatiu *hi*

Fixa't que sempre que utilitzem el verb *anar* hem d'indicar el lloc on ens desplacem. Observa que aquestes paraules que indiquen lloc sempre són al costat del verb i sempre van introduïdes per la preposició *a*.

subjecte + *verb anar* + *a lloc*

- En James **va a València**.
- Vosaltres **aneu a París** en avió.

En català, si hem d'utilitzar una expressió de lloc més d'una vegada, per no repetir-la podem substituir-la pel pronom *hi*. Aquest pronom el trobarem davant del verb.

subjecte + *pronom hi* + *verb anar*
verb poder + anar

- En James va a València. La **Joana** també **hi va**.
- Vosaltres aneu a París en avió. **Els meus pares hi van** en tren.

Preposicions *amb*, *en* i l'expressió *a peu*

Observa que quan expliquem amb quin mitjà de transport ens movem ens podem trobar tant amb la preposició *amb* com amb la preposició *de* davant del nom del transport. Així, podem dir que anem *en cotxe* o *amb cotxe*.

En canvi, quan hem de caminar diem que *anem a peu*.

Vocabulari

Transports:

l'aeroport (m.); l'autobús (m.); l'avió (m.); la bicicleta; la carretera; el cotxe; l'estació d'autobusos (f.); l'estació de metro (f.); l'estació de trens (f.); el metro; la moto; el port; el tren; el vaixell.